

історії» і т.д. Батьки теж готові брати участь в проектній діяльності. Їм дуже подобалася цілеспрямована робота з дітьми, і особливо змагальний момент в цьому процесі.

Надалі плануємо проводити більше спільних з батьками і дітьми заходів. Будемо апробувати в стінах дошкільних освітніх закладів інноваційні форми співпраці з сім'єю, які найбільш затребувані сучасними батьками в сфері відновлення духовно-моральної культури сім'ї та її виховного потенціалу: сімейний театр, сімейна вітальня, педагогічна майстерня.

Таким чином, можна відзначити, що на сучасному етапі завдання всіх освітніх закладів – не тільки формування дитини з широким світоглядним кругозором, з розвиненим інтелектом, з високим рівнем знань, а й виховання духовної особистості, так як від її інтелектуального, морального, культурного рівня розвитку багато в чому залежить майбутнє суспільства. Рішення проблеми духовно-моральних цінностей є соціальним замовленням суспільства. І першою сходинкою в механізмі духовно-морального виховання підростаючого покоління є дошкільні освітні організації [1].

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми досліджень сучасної сім'ї в Україні (Т. М. Яблонська) // Український соціум. – 2004. – № 2 (4). – С.80 – 84.
2. Бондарчук О.І. Сім'я як осередок соціалізації дитини // Проблеми соціальної захищеності дітей в ринкових умовах. – К.: АЛД, 1998. – 95с.
3. Дибіна О.В., Пенькова Л.А. Реалізація технологій формування у дитини спрямованості на світ сім'ї /О.В.Дибіна, Л.А.Пенькова – Тольятті: ТГУ, 2010 року. – 167с.

НЕМЕШ А.І.,
ХОМА О.М.

Мукачівський державний університет, Україна

РОЗВИТОК КАЛІГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Початкова школа працює за новим Державним стандартом, який змінює орієнтири в навчанні української мови. Формування ключових компетентностей стає пріоритетним. Відповідно нового змісту набувають підручники, зокрема «Українська мова. Буквар» для 1 класу. За словами М. Захарійчук, «навчальний зміст підручника вможливує формування каліграфічних компетентностей (зразки рукописного шрифту літер, слів, речень сприятимуть формуванню вмінь правильно писати великі та малі літери української абетки, поєднувати букви за типами поєднань (верхнє, середнє, нижнє); виконувати звуко-буквені співставлення; орфографічних (достатня кількість запропонованих схем речень і самі речення, слів із відповідними орфограмами дає змогу вчителю формувати орфографічні вміння та свідоме засвоєння елементарних правописних правил, що є завданнями змістової лінії «Взаємодіємо письмово» [1]. Виходячи із цього, майбутній учитель повинен оволодіти методами каліграфічного письма, алгоритмом написання букв.

Сьогодні проблема навчання грамоти (читання й письмо) в центрі дослідження багатьох науковців (Н. Боднар, М.Вашуленко, О. Вашуленко, М. Захарійчук,

О.Прищепа, В.Трунова, О.Хоми та інших. Відтак, низкою авторів [2] запропоновано посібник «Методика навчання каліграфії в сучасній початковій школі», в якому охоплено всю систему роботи вчителя початкових класів над виробленням у молодших школярів каліграфічного почерку, здійснено характеристику сучасної графічної системи, подано зразки побудови занять з навчання письма літер, цифр і чисел у період навчання грамоти. Виходячи із цього, майбутній учитель початкової школи повинен оволодіти методикою зображення літер, бути взірцем у їх написанні.

У процесі вивчення методики навчання грамоти, здобувачі освіти одержують теоретичні відомості про історію каліграфії, методи, алгоритм написання букв, складів, слів. На практичних заняттях удосконалюють власний почерк, моделюють урок. Наше спостереження показало, що студенти припускаються помилок у написанні низки букв (т, ц, щ, в, о), їх поєднанні в склади. З метою їх уникнення проводиться системна робота у Зошиті для письма з методичними коментарями. У нагоді стає посібник М.Чабайовської «Єдині зразки каліграфічного письма букв українського алфавіту та цифр» [5], в якому подаються взірці написання букв. Авторка за основу взяла положення методичних листів Міністерства освіти і науки України: «Основні технічні характеристики форм рукописних букв українського алфавіту для використання в загальноосвітніх навчальних закладах України» від 18 липня 2003 р.; «Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з окремих предметів у системі початкової загальної освіти» від 20 серпня 2008 року. Формуванню каліграфічних умінь сприяють завдання в Зошиті з каліграфії [4]. Вони подаються відповідно до методики навчання грамоти.

Вивчаючи основи каліграфічного письма, акцентується увага на особливостях реалізації Концепції Нової української школи. Майбутні вчителі знайомляться з її положенням, інноваційними методами навчання. Сучасні підходи до цього процесу викладені у статті О.Хоми [3]. Студенти аналізують змістові лінії нового Державного стандарту початкової освіти мовно-літературної галузі, досліджують взаємозв'язок між ними.

Навчання письму в добуковарний, букварний та післябукварний періоди навчання грамоти тісно пов'язане з читанням (принцип інтеграції) та будується за певною тематикою (наприклад, «Я – школяр»). Таким чином, працюючи у Зошитах для письма та розвитку мовлення необхідно формувати навичку читання (букварний, післябукварний періоди), мовну компетенцію. Студенти складають конспекти уроків, проводять взаєморецензування.

Отже, нами окреслені окремі питання підготовки майбутнього вчителя до навчання молодших школярів каліграфічному письму.

Список використаних джерел

1. Захарійчук М. Д. Книжка для вчителя: Методика роботи за підручником «Українська мова. Буквар» (методичний посібник). – К. : Грамота, 2018. – 205с.
2. Методика навчання каліграфії в сучасній початковій школі: Навчальний посібник для вчителів початкових класів, викладачів і студентів вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації / Н. М. Боднар, О. Ю. Прищепа, В. А. Трунова, І. В. Цєпова, М. І. Чабайовська. За ред. В.А.Трунової. – Х. : Вид-во «Ранок», 2017. – 464 с.

3. Хома О. Особливості підготовки майбутнього вчителя до навчання державної мови в контексті Концепції «Нова українська школа» / О.М.Хома // Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць. Випуск 23. Серія «Педагогічні науки», Полтава, 2019.– С.215-219.
4. Чабайовська М.І. Зошит з каліграфії в II частинах / М. І. Чабайовська. – Тернопіль : Мальва – ОСО, 2009. – 56 с.
5. Чабайовська М.І. Єдині зразки каліграфічного письма букв українського алфавіту та цифр: навч.-метод. посіб. /М.І.Чабайовська.– Тернопіль: Мальва – ОСО, 2009. – 116 с.

НІЖЕГОРОДЦЕВА Т. В.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ФОРМУВАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
НА УРОКАХ ФОРТЕПІАНО**

Проблема формування й удосконалення професійної, зокрема інструментально-виконавської майстерності майбутнього вчителя музичного мистецтва завжди знаходиться в центрі уваги науково-педагогічної думки.

Сучасними дослідниками розробляються: методичні аспекти навчання гри на музичному інструменті (А. Каузова, Н.Корихалова, Г.Ципін); проблеми удосконалення виконавських умінь та навичок майбутніх фахівців (В.Буцяк, А.Каузова, М.Степанов); питання формування професійно-значущих якостей майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі інструментально-виконавської підготовки (Ю.Алієв, Л.Арчажнікова, В.Муцмахер, Г.Ципін).

Багатоаспектність роботи вчителя музичного мистецтва в школі пояснюється сучасними вимогами до організації та проведення різних видів музичної та мистецької діяльності з учнями на уроках. Реалізація усіх видів музично-виконавської діяльності учителя (сольне виконавство, самостійна робота над музичними творами, читання з листа, акомпанування, гра в ансамблі, творче музикування та імпровізація) повинні базуватись на синтезі виконавських та педагогічних якостей, розвинутому естетичному смаку та свідомому ставленню до музичного мистецтва.

Формування виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва, крізь призму системного підходу та у взаємозв'язку із завданнями практичної виконавської діяльності спеціалістів у школі, які, на думку Л.Арчажнікової, передбачає: володіння широкими та глибокими музично-теоретичними та методичними знаннями в галузі інструментально-виконавської діяльності; здатність виконувати музичні твори різних стилів, жанрів та форм; сформованість навичок та вмінь самостійної роботи над музичним репертуаром; уміння розкривати художній образ музичного твору на основі адекватного сприйняття, опрацювання та інтерпретації музичних творів; розвиненість музичного сприйняття, уяви, мислення та творчих здібностей [1, с.68]. Тому в процесі роботи над музично-педагогічним репертуаром увагу студентів потрібно

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>